

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. —
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 25 groszy

Telefony: Redakcja Nr. 44-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 77.77 Nr. konta P. K. O. 66.155

Bandy arabów plondrują Palestynę Niezdedydowane stanowisko władz angielskich rozzuchwala beduinów i odwleka likwidację krwawych zaburzeń

Starcie

LONDYN, 2 września. (Tel. własny) —

Wbrew urzędowym wiadomościom i komunikatom sytuacja w Palestynie jest w dalszym ciągu bardzo poważna. Wczoraj rano

ESKADRA SAMOLOTÓW BRYTYJSKICH

ostrzeliwała za pomocą karabinów maszynowych oddział arabski ciągnący z Syrii w liczbę około 2.000 ludzi.

Mimo strat arabowie posuwają się w dalszym ciągu

KU GRANICOM PALESTYNY. Ogólną liczbę nierozbrojonych sił arabskich oceniamy na 10 tysięcy osób.

W ciągu soboty zastępca komisarza w Palestynie chciał zwołać konferencję z członkami rady muzułmańskiej, ale żaden z nich się nie stawił.

Grabieże

LONDYN, 2 września. (Tel. własny) —

W dzielnicy gruzińskiej w Jerozolimie wybuchły wczoraj ponownie rozruchy uliczne, przyczem spalano szereg domów. Wśród ofiar rozruchów znajduje się również pewna ilość chrześcijan.

Najbardziej krytyczne jest położenie w Górnej Galilei, gdzie ludność musiała opuścić wszystkie kolonie. Według nadeszłych stamtąd wiadomości, OSIEDLA ZOSTAŁY DOSZCZĘTNIE ZLUPIONE PRZEZ BANDY BEDUINÓW.

Mimo kilkakrotnych prób ze strony ludności, wysłanie wojsk do Górnej Galilei okazało się niemożliwe (?)

Dolnej Galilei i dolinie Jorda

Dr. med.

Z. Dafyner

urolog

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych

powrócił

Ramowicza Nr. 2 Telef. 48-95. Godz. przyjęć od 9—10 i od 6—8.

nu nie grozi żadne niebezpieczeństwo, gdyż są one obsadzone przez silne oddziały wojska.

Nowe ofiary

LONDYN, 2 września. (Tel. własny) —

Silny oddział arabski otoczył wczoraj wioskę żydowską koło Tyberjady. Arabowie spalili wieś, zamordowali 2 rabinów i 5 innych żydów. Gdy przybył oddział wojsk angielskich arabowie cofnęli się.

Dziwne stanowisko Anglii

KAIR, 2 września. (Tel. wł.) Podług wiadomości zebranych ze źródeł żydowskich, żydzi w Zefat stali się ofiarami strzelaniny w następujących warunkach:

Naskutek szmerów, które dochodziły z baraków, policja dała salwę ponad głowami zebranych żydów, mierząc w baraki.

KILKU POLICJANTÓW ARABSKICH wystrzeliło wprost w tłum żydów.

Szef policji w Zefat przedstawił natomiast przebieg wypadków w sposób następujący:

Panika wśród zebranych żydów powstała z tego powodu, że

WYNIKŁA SPRZECZKA O PRYTCZE,

przyczem kilku żydów, którzy posiadali broń palną rozpoczęli strzelaninę i to zdaniem komendanta policji dało powyższe smutne wyniki.

Do tej chwili ani jeden arab nie został ukarany za ohydne zbrodnie, popełnione w Zefat. Lansowany był projekt proklamowania stanu wojennego w Zefat co umożliwiłoby

ZBIOROWE UKARANIE WINNYCH.

Wysoki komisarz sir Chancellor przyrzekł rozpatrzyć tę sprawę.

Komendant policji zakomunikował przedstawicielowi prasy, że jeszcze pięć dni przed wybuchem rozruchów codziennie DOMAGAŁ SIĘ PRZYSŁANIA

WOJSKA

dla obrony ludności żydowskiej.

W ciągu trzech dni zdołał on osobiście przy pomocy nielicznych policjantów utrzymać spokój w mieście, aż do chwili gdy rozruchy nabrały charakteru masowego.

Rząd w międzyczasie zapewnił nieustannie, że w Zefat jest spokojnie i miasto jest dostatecznie zabezpieczone.

Wszystkie sklepy żydowskie w Zefat zostały splądrowane, połowa domów jest spalona.

LONDYN, 2 września. (Tel. wł.) —

W Zefat w ciągu dnia dzisiejszego znaleziono w różnych częściach miasta zwłoki jeszcze 6 zabitych, którzy polegali podczas rzezi w nocy z czwartku na piątek.

***

WIEDEŃ, 2 września. (ATU) Sytuacja nader groźnie przedstawia się w Zefacie. Wskutek ostatnich walk

MNÓSTWO TRUPÓW LEŻY NA ULICACH MIASTA

i dotąd nie zostały pochowane, albowiem władze wojskowe nie przeznaczyły oddziałów, któreby asystowały podczas pogrzebu. Bez pomocy wojska chowanie zwłok nie może się odbywać wskutek ciągłych ataków arabów.

Niezdedydowanie Anglii

WIEDEŃ, 2 września. (ATU) — Według doniesień korespondentów pism wiedeńskich z Palestyny władze administracyjne angielskie w dalszym ciągu NE MOGĄ OPANOWAĆ SYTUACJI

i narażają sobie zarówno żydów jak i arabów, wskutek swej niezdedydowanej polityki w Palestynie.

Wczoraj znów zarządzenie wojskowych władz angielskich w Jerozolimie wywołało nową burzę protestów wśród żydów. Powodem tego było wydanie przez dowódcę wojsk angielskich rozkazu OPUSZCZENIA PRZEZ ŻYDÓW ZEFATU.

Niezwłocznie delegaci egzekutywy sjonistycznej założyli u wysokiego komisarza protest. Odbyla się wspólna narada wysokiego komisarza z dowódcą wojsk, w wyniku której sprawę załatwiono połowicznie, mianowicie zarządzono ewakuowanie kobiet i dzieci zaś mężczyźni mają prawo pozostać nadal w Zefacie.

Warunki arabów

LONDYN, 2.9. (ATU). — W dniu dzisiejszym wysoki komisarz Palestyny sir Chancellor przyjął przedstawicieli połączonych stronnictw arabskich, którzy przedstawili mu postulaty arabów, streszczające się w trzech najważniejszych punktach po przyjęciu których gwarantują spokój w Palestynie. Postulaty te są następujące:

- 1) wstrzymanie emigracji żydowskiej do Palestyny,
- 2) zrezygnowanie Anglii z deklaracji Balfoura,
- 3) zwołanie parlamentu palestyńskiego.

Gen. Smuts przeprowadzi śledztwo

LONDYN, 2, 9. (ATU). Rząd angielski prawdopodobnie powoła na prezesa komisji śledczej celem zbadania zajść w Palestynie generała Smutsa, byłego szefa rządu połudnowo-afrykańskiego a jednocześnie lidera stronnictwa południowo-afrykańskiego.

Generał Smuts jest pochodzenia holenderskiego i jest jednym z mężów stanu Boerów. Odegrał on wielką rolę podczas obrad konferencji pokojowej w Wersalu, był on również projektodawcą paktu ligi narodów.

Post na znak żałoby

KOWNO, 2, 9. Tel. własny. — Wśród całej ludności żydowskiej Kowna panuje wielkie poruszenie z powodu licznych ofiar, jakie poniosła ludność tamtejsza w związku z zajściami w Palestynie. Szkoła rabinacka w Kownie miała licznych członków w szkole rabinackiej w Hebron, gdzie 45 żydów padło ofiarą gwałtów arabskich. Wobec tego odbyły się ponownie wielkie protestacyjne demonstracje w Kownie i na przedmieściach, a szkoła rabinacka ogłosiła dzień żałoby i postu.

BIAŁOGRÓD, 2, 9. — Wczoraj po południu miejscowi żydzi zorganizowali zebranie w celu zaproszenia przeciwno wypadkom w Palestynie. Uchwalona rezolucja domaga się od egzekutywy sjonistycznej podjęcia kroków celem zapobieżenia rozlewowi krwi w Palestynie i zabezpieczenia żydowskich miejsc świętych. Wielki rabin białogrodzki na znak żałoby zarządził post na 4-go września.

Żyd zapisał pół miliona zł. na rzecz arabów

JERZOLIMA, 2, 9. — Wielki znawca spraw arabskich Harold Welner, żyd, zabity przez arabów w dniu 23 sierpnia, zapisał jak się okazuje 10,000 funtów szterlingów (około pół miliona zł.) na rzecz Irstyucji.

Testament spisany był przed wybuchem rozruchów.

Powrót marsz. Piłsudskiego

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Dowiadujemy się, że p. marszałek Piłsudski wróci do Warszawy około 15 b. m.

Ministrowie Francji i Czechosłowacji zwidzą wystawę w Poznaniu

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Jak dowiadujemy się w najbliższym czasie przybędą do Polski ministrowie przemysłu i handlu Francji i Czechosłowacji, którzy zwidzą PWK. w Poznaniu oraz większe ośrodki przemysłowe Polski.

Dr. J. SZREIBER
POWRÓCIŁ.

Włoska fabryka mięsa armatniego

Włochy cierpią, jak wiadomo, na przeludnienie. Słyszysz się o tem codziennie w oficjalnych przemówieniach i artykułach. Cóż czyni rozsądny rząd w takiej sytuacji? Podsyca naród do coraz intensywniejszego rozmnażania się! Opinia powszechna na Europy zna już kilka objawów rozrodczej kampanji Mussoliniego. W statym tygodniu świat przeżył coś zupełnie nowego, a mianowicie uroczyste ukoronowanie najplodniejszej gminy. Wiadomość prasy na ten temat brzmi jak następuje:

„W Villa Franca w obecności 50 tysięcy ludzi odbyła się uroczystość macierzyńska, podczas której jednej z gmin w Abruzach przyznano nagrodę za najwyższą ilość urodzeń w roku 1928. Stwierdzono, że w gminie tej przypada 49 urodzeń na tysiąc mieszkańców. Minister korporacji wygłosił okolicznościowe przemówienie, które zakończył wezwaniem do matek abruzszych aby śpiewały swoim dzieciom nie kołysanki, lecz hymny wojenne, by z niemowląt wyrosli w przyszłości żołnierze“.

Czterdzieści dziewięć urodzeń na każdy tysiąc mieszkańców — przy korzystnej ilości zgonów może to doprowadzić do podwojenia ludności w ciągu 20 lat! W jaki sposób zamierza się żywić ten podwojony naród, jeśli się już twierdzi, że dla dzisiejszej ludności brak jest ziemi?

Odpowiedź prosta: przez wojny zdobywcze. Na ten cel potrzeba oczywiście jeszcze więcej tych ludzi, których się już dzisiaj ma za dużo. I trzeba ich oczywiście wychowywać pod takimi warunkami, jakimi wychowywano w przeszłości. Ale czyż można z całą powagą mieć nadzieję, że uda się w tak szybkim czasie zdobyć wystarczające obszary roli dla nadwyżki ludzi, wynoszącej liczebnie tyle, co dzisiejszy cały naród włoski? Nawet w wypadku najszcześniejszego wyniku wszystkich prowadzonych wojen? Szczególnie, że i pozostała ludność rozmnaża się w tempie, nieznanym dotychczas w historii świata?

Wiąż jeszcze jest kwestją sporną, czy Malthus ma rację, czy też się myli. Ale nikt z pośród poważnie myślących ludzi nie może już dzisiaj zaprzeczyć, że tereny wyżywienia dla setek milionów, przybywających rocznie w naszym okresie skutecznej walki ze śmiertelnością, dają się wydierać naturze coraz trudniej i że wobec tego w najlepszym wypadku świat znieść

może tylko bardzo ostrożny przyrost ludności, jeśli ludzkość chce się uzbroić przed głodem i nędzą.

Cóż więc kryje się za furją Mussoliniego, jeśli nie jest ona zwykłym objawem anarchji? Nie może za tem tkwić nic innego, jak decyzja zdobywania siłą i bronią nowych terenów przy jednoczesnym przeczuciu całej nędzy, wynikającej z prze-

ludnienia, na barki podbitych ludów. Oznacza to skazanie na głód jednego człowieka na każdego przyrastającego z nadmierną szybkością włocha.

Niema innej logiki dla uzasadnienia niepokromionego dążenia do tak gwałtownego rozmnażania swojej ludności w tak szybkim tempie. A jest to przekłeta logika. Bowiemyż można jeszcze zrozumieć normalnego

ideologa walki o byt, który mówi: jeśli mnie samemu grozi śmierć głodowa, to nie pozostaje mi nic innego, jak napaść na słabszego odemnie. Ale nie może mieć zrozumienia dla obłędu, który sam wpędza siebie w tragiczną sytuację, aby się następnie ratować przez rabowanie i gnębienie innych.

T. B.

Przed pertraktacjami sowiecko - chińskimi Pośrednictwo niemieckiego posła von Dirksena. -- Niepokoje w Charbinie.--Agitacja zbożowa (Specjalna służba korespondencyjna „Głosu Porannego“)

MOSKWA. Dopiero teraz doszło do wiadomości tutejszych kół, że już w środę 28 sierpnia niemiecki poseł w Moskwie von Dirksen został przyjęty na specjalnym posłuchaniu przez komisarza spraw zagranicznych Litwinowa i wręczył mu notę werbalną chińskiego rządu, doręczoną kilka dni temu niemieckiemu ministerstwu spraw zagranicznych za pośrednictwem misji chińskiej w Berlinie. Nota chińska mówi, że Chiny, kierowane od stuleci polityką pokojową, pragną i nadal zachować najbardziej przyjacielskie stosunki z Sowietami i dlatego zwraca się obecnie do niemieckiego rządu z prośbą o doręczenie rządowi sowieckiemu tekstu załączonej deklaracji, zawierającej warunki, uważane przez Chiny za podkład do pokojowego załatwienia konfliktu. Obie strony muszą się zobowiązać, że wszystkie kwestje sporne będą rozstrzygnięte na podstawie znanej umowy z r. 1924 a warunki wykupu według par. 9 umowy pekińskiej. Obie strony zobowiążą się, iż w możliwie najkrótszym czasie zamianują swych pełnomocników, którzyby zdecydowali opierając się zasadniczo na par. 9, na jakich warunkach Chiny mogłyby wykupić sporną część trasy kolei Wschodnio-syberyjskiej. Jednocześnie Chiny wyrażają ponowne życzenie, aby eksperci ZS. SR na Dalekim Wschodzie zaniechali politycznej agitacji.

Według ostatnich wiadomości, jakie zdołano uzyskać, Lit-

winow w piątek wieczorem przyjął ponownie posła von Dirksena oznajmiając mu gotowość rządu sowieckiego do przyjęcia propozycji rządu chińskiego. W najbliższych dniach będzie pod-

pisana deklaracja, na mocy której obie strony wyrażają zasadniczą zgodę do załatwienia sporu na zasadzie umowy z r. 1924 i par. 9 umowy pekińskiej. Rosja zgadza się, aby w najbliż-

szym czasie zesłali się delegaci obu państw i zasiedli u zielonego stołu, celem wypracowania odpowiednich umów.

Pomimo że sowiecko-chiński spór jest na dobrej drodze ku likwidacji, w Charbinie i w okolicy panuje dalej wrzenie i niepokoje. Według nadeszłych tu wiadomości miał miejsce bunt uwięzionych obywateli sowieckich, który został jednak stłumiony przez chińskie strażę. Ponieważ stan niepokoju trwa nadal na granicy chińsko-sowieckiej przybywa do Charbinu bardzo wielu uciekinierów.

Konflikt chińsko-sowiecki jest również nadal wykorzystywany do agitacji wewnętrznej politycznej, a w szczególności dla celów kampanji zbożowej. Jak wiadomo zapasy zboża z całej Rosji muszą być na mocy specjalnego rozporządzenia oddawane do państwowych magazynów rezerwowych. Wykonywanie tego rozporządzenia napotyka na ogromne trudności a częstokroć na wyraźny opór ze strony chłopów. Agitacja jest tedy kwestją żywotną i prestiżową dla rządu sowieckiego. Na skutek intensywnej agitacji, prowadzonej zwłaszcza od czasu wybuchu chińsko-sowieckiego konfliktu na Dalekim Wschodzie niektórzy obywatele sowieccy zaczynają być mniej oporni. I tak np. mieszkańcy osady Kwaśnikowa w republice niemieckiej uchwalili z każdego puda 2 kg. zboża z każdego zasianego hektaru, przeznaczając ofiarę na budowę nowych tanków

Upadek komunizmu w Czechosłowacji

Rozłam i chaos w ich szeregach

PRAGA. Rozłam w czechosłowackiej partii komunistycznej, który rozdzielił przywódców i kierownictwo partji i wprowadził zupełny chaos do wszystkich organizacji komunistycznych, rozłam wskutek którego partja komunistyczna postradła swój dom centralny, swój międzynarodowy związek zawodowy, wielką część swej prasy, więcej jak połowę senatorów i posłów, którzy przeszli do opozycji, objawia się przy każdej sposobności, a szczególnie tam gdzie chodzi o cyfrowe wyniki wyborcze, tworzące zawsze najlepszy dowód prawdy. Uzupełniające wybory gminne udowodniają jaskrawie upadek politycznego komunizmu, a jednocześnie wykazują, iż opozycja, która zdołała pociągnąć za sobą więcej jak połowę działaczy komunistycznych, nie zdoła o-

pełnić społeczeństwa robotniczego, które przeważnie powraca w objęcia socjalizmu, a częściowo wstępuje do partji prawicowych. Porażka komunistów podczas wyborów do rady załogowej w potężnych hutach Witkowičkih, gdzie komunizm miał silną ostoję jest ważnym dowodem, że również w życiu zawodowym robotnicy odwracają się i uciekają od komunizmu. Z całokształtu głosowania wynika, iż z 14,318 oddanych głosów robotniczych komuniści otrzymali zaledwie 1638 głosów, czyli dwa mandaty, w przeciwieństwie do zeszłorocznych wyborów, podczas których otrzymali 3159 głosów, dających im 5 mandatów. Opozycja komunistyczna uzyskała zaledwie 179 głosów, nie wystarczających na zdobycie ani jednego mandatu.

Ceny miejsc normalne.

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyr. A. Czudnowskiego

Uwaga: Wszelkie kupony ulgowe z okresu letniego nieważne.

Początek przedstawień o godz. 4-ej po poł., w sobotę i niedzielę o g. 12 w południe.

Dzisiaj i dni następnych!

Rekordowy podwójny program słynnej wytwórni Foxa.

„DZIEWCZYNA ZE SPELUNKI“

Sensacyjna historia niewinnej dziewczyny, szantażowanej przez bandę przestępców.

Napięcie! Emocja! Brawurowe tempo!

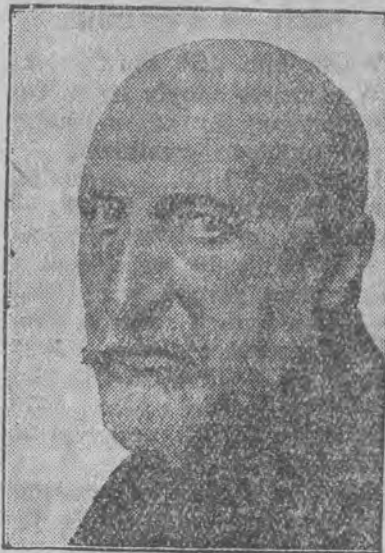
W rolach głównych: MARY ASTOR i BEN BARD.

„PANIENKA WE FRAKU“

Czarujący film, osnuty na tle popularnej piosenki „Daj Buzi, Moja Mała“

W roli głównej: pełna temperamentu, czarująca MADGE BELLAMY.

Karol Seitz

burmistrz Wiednia i przewodniczący socjaldemokracji austriackiej, kończy lat 60.

Co mówią arabowie o przyczynach zajść w Palestynie

W numerze „Berliner Tageblattu“ umieszczono niewymieniony z nazwiska „przedstawiciel arabski“ artykuł, o przyczynach krwawych zajść w Palestynie. Artykuł ten, pod tytułem „Arabski punkt widzenia“, podajemy poniżej w obszernym streszczeniu.

Nic nie jest bardziej godne napiętnowania, jak krwawy spór między dwoma narodami. Ale jeżeli cały naród widzi się zmuszonym do porwania za broń, to nie wystarczy załatwić całą sprawę prostym napiętnowaniem tego czynu. Obowiązkiem każdego człowieka jest dokładnie zbadać przyczyny, które spowodowały taki rozpaczliwy krok.

Sjoniści, dążąc do zrealizowania swych celów w Palestynie, nie zastanowili się, co się stanie z arabską ludnością kraju, która z powodu emigracji żydowskiej, została skazana na głód i nędzę.

Ludność arabska w Palestynie znajduje się w strasznych warunkach materialnych. Szczególnie dolega jej wielka ilość bezrobotnych, ginących wprost z głodu. Przedstawiciele ludności arabskiej od dawna starali się, aby przy robotach publicznych w Palestynie (budowa portu w Haiffie, eksploatacja Martwego Morza i t. d.), zajęci zostali arabscy robotnicy i inżynierowie, w ilości, zależnej od procentu ludności arabskiej. Nie stety, władze zwlekają długo z załatwieniem tej sprawy i w końcu jej nie załatwiły, co wywołało wielkie rozgoryczenie wśród ludności arabskiej. Także żądanie arabów aby w Palestynie otworzyć parlament, były stale bez motywów odrzucone. Największe jednak rozgoryczenie wśród arabów wywołało oświadczenie, sjonistycznego tygodnika „Palestyn Weekly“, kończące się takim prowokacyjnym zdaniem:

„Żydowski rząd, stosownie do obietnic rządu angielskiego ukoronuje w ten sposób te swoją pracę, że na miejsce „Palestyny“ wprowadzi z powrotem dawną nazwę „Judea“

Fakty te zaogniły do najwyższego stopnia tak już trudną sytuację; przy pierwszej lepszej sposobności, musiało dojść do wybuchu.

Zgromadzenie ligi narodów

X sesji przewodniczy przedstawiciel San Salvadoru Guerrera

Pozostanie Polski w radzie ligi spotka się z całkowitem poparciem Francji

GENEWA, 2. 9. — Dzisiaj rano otwarte zostało ogólne zgromadzenie ligi narodów. Publiczność o wacynie witała przybyłych delegatów i uczestników zgromadzenia, a specjalnie Mac Donalda, Brianda i Hendersona.

Na pierwszym posiedzeniu 43 głosami na ogólną liczbę 51 wybrano na przewodniczącego przedstawiciela republiki San Salvadoru Guerrera.

GENEWA, 2. 9. — Delegacja niemiecka została w dniu dzisiejszym zawiadomiona, że minister Stresemann przyjedzie do Genewy we środę. Premier angielski Mac Donald zapowiedział swoją mowę na zgromadzenie ligi narodów, na jutro godzina 4 popołudniu.

Przybycie Mac Donalda

GENEWA, 2. 9. — Po przybyciu do Genewy Mac Donald udzielił

prasy wywiadu o sytuacji politycznej. Mac Donald jest przekonany, że sytuacja polityczna uległa znacznemu polepszeniu od roku 1924 t. j. od czasu zawarcia paktu Kelloga.

Premier angielski jest zwolennikiem częstych spotkań przedstawicieli rządów, które w znacznym stopniu wpływają na uregulowanie spraw międzynarodowych. Głównie wysiłki rząd angielski skieruje obecnie na przeprowadzenie sprawy uzbrojenia morskiego i żywi

nadzieje, że uzyska w tej kwestji aprobatę Włoch i Francji.

Polska w radzie ligi

GENEWA, 2. 9. (ATU) — Główną osią zainteresowania obrad jesiennych sesji rady ligi narodów jest kwestja ponownego wyboru Polski do rady i sprawa zajść w Palestynie, które to kwestje dyskutowano podczas obrad. Cała prasa szwajcarska pisze, iż Polska pozostanie nadal w radzie i to wskutek

silnego poparcia Francji, która w ten sposób będzie chciała zacieśnić przyjaźń z Polską. Interwencja przedstawicieli Polski w Palestynie posła Zbyszewskiego wobec zajść w Palestynie odbiła się głośnym echem sympatii dla Polski.

***

GENEWA, 2 września. (ATU) Na skutek ratyfikowania umowy polsko-niemieckiej w sprawie likwidacji majątków niemieckich zostanie zdjęta z porządku obrad rady ligi narodów petycja postów Neumana i Grabego.

Katastrofa kolejowa we Francji

PARYŻ, 2 września. (A. W.) Dzisiaj w nocy na linii kolejowej nad Nantes zderzyły się dwa pociągi osobowe.

Dwa wagony zostały doszczętnie strzaskane przyczem jeden wsunął się w drugi jak pudełko

od zapalek.

Pod gruzami pociągów znajduje się wielu zabitych i rannych.

Akcja ratownicza trwa od kilku godzin. Narazie bliższych szczegółów brak.

Anatol Lunaczarski

sowiecki komisarz oświaty, ustąpił ze swego stanowiska

Wybuch bomby podczas bankietu

NICEA, 2 września. — W czasie bankietu b. włoskich uczestników wojny rzucono bombę, która wybuchła, zabijając dwie osoby, a raniąc 11, w tej liczbie jedną kobietę z dzieckiem. Jak przypuszczają, był to zamach antyfaszystowski.

Dr. Wirth

b. kanclerz Rzeszy, obchodzi jubileusz swej pracy politycznej

Dzisiaj otwarcie
gruntownie przebudowanej sali i „hallu“
KINO-TEATRU
„CASINO“

PREMJERA FILMU

„MIASTO MIŁOŚCI“

(Quartier Latin)

Potężne arcydzieło ekranu.

W rolach głównych:

W rolach głównych:

Iwan Petrowicz
i
Carmen Boni

ORKIESTRA POD DYR. L. KANTORA

Dzisiaj, z powodu otwarcia teatru, tylko 2 przedstawienia dla publiczności o g. 8 i 10 w.

- UWAGA:** 1) Bilety wejścia nie są podniesione. Ceny normalne.
 2) Wszystkie miejsca parterowe są nienumerowane.
 3) Wszystkie miejsca na I piętrze, a więc łoża gabinetowe, łoża otwarte i krzesła są numerowane, pomimo to Sz. Publiczność wchodzić może na każdą część programu.
 4) Bufety obficie zaopatrzone wyrobami firmy „E. Wedel“ i pieczywem z cukierni „Eryk“ wł. E. Szakowski.
 5) Seanse rozpoczynają się będą o godz. 4.30, 6.00, 8.00, 10.00,

Passe-Partout i bilety ulgowe nieważne.

Zapisujecie się na członków L. O. P.

Przedstawiciele 37 państw w Polsce

Członkowie międzynarodowego kongresu statystycznego, który obradował w Warszawie, zwiedzają Wawel na czele z prezesem Delatour (x) i b. m. prof. Kumanieckim (xx).

Walka o miliony cara

Córka Mikołaja II żąda od amerykańskich banków 6 milionów dolarów

Nowy Jork, w sierpniu. Przed sądami amerykańskimi toczy się obecnie sensacyjny spór o spadek, którego wynik oczekiwany jest z największym napięciem. Spór ten winien ostatecznie też rozstrzygnąć interesującą kwestję, czy księżniczka Anastazja, jedyny bezpośredni potomek ostatniego cara, znajduje się jeszcze przy życiu i czy jako taka ma prawo podjęcia spadku po nim.

Księżniczkę Anastazję, przebywającą obecnie w Nowym Jorku pod nazwiskiem Anny Czajkowskiej, zastępuje w procesie słynny adwokat Ph. Doolly Coier.

Oświadczył on m. in., że mandata jego jako jedynie uprawniona spadkobierczyni, skarży o wypłacenie jej z dwóch banków amerykańskich 6 milionów dolarów, które ostatni car, ojciec jej, złożył tam przed wojną. Wysokość tych wkładów nie jest jeszcze dokładnie znana. Mówią, że ostatni car za pośrednictwem swego ambasadora złożył w National City Bank przeszło 100 milionów dolarów. Chwilowo zdołano jedynie ustalić wkłady w wysokości 6 milionów dolarów, z czego 1 milion złożony został pod rządami Kiereńskiego przez posła Bachmetjewa.

Z szeregu stron a mianowicie ze strony dalszego pokrewieństwa ostatnich carów wniesiono przeciwko pretensjom Anastazji sprzeciw, to też mimo uznania Anastazji przez szereg członków rodziny carskiej jako rzeczywistej córki ostatniego cara, dalsi krewni carscy rozsiewają wiadomości, jakoby Czajkowska nie była rzeczywistą córką cara. Czajkowska jednak przed sądem chce dostarczyć pełne dowody, że jest jedyną spadkobierczynią cara Mikołaja.

Nadzwyczaj interesujące są

opowiadania księżniczki Anastazji o zamordowaniu jej rodziców i rodzeństwa. Tragicznej nocy, gdy bolszewicy skrytobójczo zamordowali rodzinę carską, księżniczka Anastazja, rzekomo cudem ocalona, po u-

skaniu przytomności, została uratowana przez jednego z żołnierzy bolszewickich, który wywiózł ją do Odessy.

Po wyleczeniu z ran, księżniczka Anastazja pozornie, celem zatarcia śladów, zawarła

ślub bolszewicki z żołnierzem, który ją uratował od śmierci, poczem wyjechała z nim do Niemiec. Dostawszy się w Berlinie do szpitala, już bez obawy odkryła swe incognito. Początkowo podnoszono wątpliwości co do jej zeznań; z czasem jednak po skonfrontowaniu z bliskimi krewnymi cara stwierdzono, że Czajkowska faktycznie jest jedynym bezpośrednim potomkiem ostatniego cara.

Dopiero po wszczęciu kroków sądowych, część krewnych Romanowów podała w wątpliwość dotychczasowe zeznania, wysuwając równocześnie pretensje do części spadku carskiego. W pierwszym rzędzie uczyniły to obie siostry cara, wielkie księżniczki Olga i Ksenia, które obecnie przebywają w Holandji. Poza tym wystąpiła z pretensjami wielka część krewnych, zamieszkujących w Pradze, Belgradzie, Atenach i Paryżu, m. in. również pretendent na tron carski, wielki książę Cyryl. Wszyscy oni są pretendentami do objęcia milionowego spadku, który chwilowo spoczywa w podziemiach National City Banku.

Wszyscy spadkobiercy jednak, jak się okazuje, zrobili rachunek bez gospodarza. Albowiem rząd Waszyngtoński domaga się zagwarantowania tych sum, które swego czasu zaciągnął w Ameryce w postaci pożyczki rząd Kiereńskiego. Również i rząd sowiecki złożył veto przeciwko wypłaceniu wkładów krewnym ostatniego cara, uzasadniając to tem, że wkłady te stanowią rosyjski majątek narodowy. W każdym bądź razie proces ten wzbudza wielkie zainteresowanie i przyczyni się do wyjaśnienia szeregu ponurych momentów z okresu najpotężniejszej w świecie rewolucji społecznej.

Węgrzy chcą pić na umór

Liga do walki z abstynencją i prohibicją

W tych dniach założono w Budapeszcie związek pod nazwą „Libertas“, którego celem jest walka z prohibicją i abstynencją. Nowoutworzona organizacja wydała okólnik i orędzie związku „do wszystkich“, w którym stwierdza, że prohibicja napojów alkoholowych jest ograniczeniem swobody obywatelskiej, a przytem wielce szkodliwa dla ludzkiego organizmu. Człowiek jako twór fizjologiczny potrzebuje absolutnie pewną ilość alkoholu, umożliwiającą jego rozwój.

Głównym argumentem, którym nowy związek operuje, są korzyści gospodarcze, jakie posiada państwo w związku z używaniem alkoholu. Abstynencja stanowi poważne niebezpieczeństwo dla gospodarczej potęgi państwa, która i tak nie stoi dotychczas na wyżynach.

Członkowie stowarzyszenia

będą prowadzić bardzo intensywną agitację po wsiach i miasteczkach węgierskich, starając się pozyskać zwolenników i nowych członków dla swej organizacji.

Znamiennym jest fakt, że stowarzyszeniu udało się pozyskać opinię i skupić pod swym sztandarem kilku wybitnych lekarzy, socjologów i ekonomistów oraz szereg wybitnych osobistości. Opierając się na ich orzeczeniach stowarzyszenie „Libertas“ ma zamiar przeprowadzać propagandę przeciwko prohibicji za pomocą książek, ulotek, broszur i jednodniówek. Jednocześnie stowarzyszenie zgłosiło akces do „Międzynarodowej ligi przeciwników prohibicji“ w Paryżu i wzięło udział w 10 kongresie tej ligi, który w tych dniach odbył się w Kopenhadze.

Owoce prawie darmo mają szczęśliwi bułgarzy

Po obfitych deszczach, jakie w ostatnich tygodniach nawiedziły Bułgarię, rozpoczęto zbiór olbrzymich ilości owoców i jarzyn. Po wsiach i w mniejszych prowincjonalnych miastach płacą się za owoce i jarzyny wprost śmiesznie niskie ceny. Melony kosztują n. p. 20 — 30 stotinek (t. j. 2 grosze); 1 klg. gru-

szek 1 — 2 lwy, (6—12 groszy), 1 kg. winogron 3 — 4 lwy (18 — 25 groszy) a n. p. 100 sztuk (wiązka) zielonej papryki również 3 — 4 lwy.

Nieco droższe są owoce w stolicy Bułgarji, gdzie 1 kg. melonów kosztuje 2 lwy, papryka i pomidory 5 — 6 lwów za kilogram.

Endecy i endekoidy zwyciężyli przy wyborach w Toruniu

Warsz. kor. „Gł. Por.“ telef. W niedzielę odbyły się w Toruniu wybory do rady miejskiej z następującym wynikiem:

Lista nr. 1 PPS. dawn. fr. rew. 238 głosów; nr. 2 PPS. — 2432 głosy, nr. 3 Blok niemiecki — 1771 głosów, nr. 4 Zjednoczenie pracy gospodarczej (BB.) — 1814 gł., nr. 5 Związek właścicieli nieruchomości — 1097 głosów, nr. 6 Obywatelskie kluby polskie (nar. - dem.) 5479 głosów, nr. 7 (NPR.-prawica) — 3882 głosów.

Oficjalne wyniki i podział mandatów ogłoszone będą jutro.

Wybryki antysemityzmu

W Szegled żydom nie wolno się kąpać

Węgierskie miasto Szegled, mające z górą 40.000 mieszkańców, nie ma dotychczas łaźni. Kilka lat temu została urządzona plaża, funkcjonująca oczywiście tylko w miesiącach letnich. I ktoby powiedział, że tu właśnie kąpiele staną się głośne na całe Węgry, bo oto magistrat miasta Szegledu zakazał żydom korzystania z nich. Ponieważ w mieście, położonym w ośrodku agrarnym, obywatelstwo nie brało zbyt wielkiego udziału, w miejskich łaźniach zaczęły się wielkie niedomagania kasowe. Pod naporem pozwolił magistrat, aby żydzi mogli przychodzić się kąpać, ale wyłącznie tylko w poniedziałki. Oczywiście, że żydzi nie przyjęli tej wspomnianych możliwości magistratu do wiadomości i obciążeni bajkotą nadal łaźni miejskie. Miasto stara się obecnie o wybudowanie łaźni parowych, dotąd jednak nie ma wystarczającego kapitału. Pewna budapeszteńska firma oświadczyła gotowość udzielenia pożyczki miastu, pod warunkiem, że żydzi będą mogli korzystać w całej pełni z łaźni. Obywatelstwo z napięciem oczekuje decyzji magistratu.

50 ofiar oberwania chmury

W Skopje w Jugosławji nastąpiło strasne oberwanie chmury. Jak donoszą, 50 osób, w tem przeważnie dzieci, zginęły w nurtach rzeki Wardaru. Rzeka bowiem zalała niżej położone części miasta.

Tak samo w Sarajewie nastąpiło oberwanie się chmury i tutaj również zginęło szereg osób w nurtach rzeki.

Kredyty na rozbudowę czechosłowackich uzdrowisk

Ze względu na ogromne znaczenie, jakie mają dla Czechosłowacji miejsca kuracyjne i uzdrowiska, i ze względu na ogromny napływ cudzoziemców do miejsc kąpielowych, na ostatnim zjeździe pracowników funkcyjarskich w przemyśle kąpielowym w Podjebrniadach, postanowiono zwrócić się do ministerstwa zdrowia z prośbą o utworzenie specjalnej komisji, któraby rozwiązała tak ważną i żywotną dla Czechosłowacji kwestję.

W ostatnich czasach komisja ta, złożona z decydujących czynników i wybitnych osobistości, zajmując się projektem utworzenia specjalnego banku, któryby udzielał dostatecznych kredytów przy pomocy jednej z potężniejszych istniejących już kredytowych instytucji pieniężnych.

Zgon ś.p. Stanisława Barcewicza

Warsz. kor. „Gł. Poran.“ tel.: Bolesna wieść rozeszła się wczoraj rano: umarł najpopularniejszy skrzypek polski, ś. p. Stanisław Barcewicz.

Wielki artysta zmarł po długiej chorobie, przeżywszy lat 70. Długoletni profesor, b. dyrektor konserwatorium warszawskiego, ś. p. Stanisław Barcewicz zapisał się jako doskonały pedagog i świetny wirtuoz.

Jutro zwłoki zmarłego prof. ś. p. Barcewicza złożone zostaną w kościele św. Krzyża, gdzie 4 h. m. o godz. 11 zostanie odprawione nabożeństwo żałobne, poczem kondukt żałobny wyruszy na cmentarz Powązkowski.

Proces o zabójstwo polityczne

Warsz. koresp. „Głosu Poranego“ telefonuje:

Dowiadujemy się, iż na dzień 18 października wyznaczony został termin rozprawy sądowej w Plotkowle w procesie Kajdzińskiego, oskarżonego o zabójstwo urzędnika magistratu — Jaskowskiego. Jak wiadomo, sprawie tej przypisują znaczenie polityczne, wiążąc ją z targiem PPS. (dawna frakcja rewolucyjna) z PPS. CKW.

4 tysiące zł. kaucji muszą złożyć kolektorzy

Warsz. koresp. „Głosu Poranego“ telefonuje:

Generalna dyrekcja loterii państwowej zarządziła, by wszyscy kolektorzy loteryjni składali kaucję w wysokości 4 tysięcy złotych na zabezpieczenie należności skarbu państwa.

Suma ta może być wpłacana papierami wartościowymi.

Wjazd załogi „Zeppelina“ do N. Jorku

Deszcz confetti zasypuje formalnie tryumfalny kondukt

Oreddie prezydenta Hoovera

wzywa obywateli amerykańskich do uroczystego obchodu 150 rocznicy śmierci gen. Pułaskiego

Warsz. kor. „Gł. Por.“ telef.: Prezydent St. Zjednoczonych Ameryki p. Herbert Hoover ogłosił w związku z przygotowaniem do uroczystego obchodu 150-rocznicy zgonu generała Kazimierza Pułaskiego następujące oredzie do narodu amerykańskiego:

„Z uwagi na to, że dzień 11 października 1779 roku jest w historii Ameryki datą bohaterstwa gen. brygady Kazimierza Pułaskiego, który zmarł od ran, odniesionych 9 października 1779 r. podczas obłężenia w Savannah w stanie

Georgja; z uwagi na to, że 11 października 1929 roku jest 150 rocznicą zgonu Pułaskiego jedynie odpowiednią, aby została uznana i upamiętniona odpowiednimi obchodami patriotycznymi, przeto ja, Herbert Hoover, prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki, opierając się na uchwałach publicznej Kongresu z 18 czerwca 1928 roku niniejszym zapraszam naród amerykański, aby uczcił dzień 11-go października r. b. jako 150 rocznicę śmierci gen. brygady Kazimierza Pułaskiego, bohatera wojny rewolucyjnej przez urządzenie takich obchodów i uroczystości w szkołach i kościołach i innych miejscach publicznych, jakie będą uznane za odpowiednie dla wspomnianej daty.

Pozatem zalecam niniejszym, aby w tym dniu flaga St. Zjednoczonych była odpowiednio zawieszona na wszystkich gmachach rządowych St. Zjednoczonych, w dowód czego kładę własny podpis pod wielką pieczęcią St. Zjednoczonych.

Dan w stolicy Waszyngton, w dniu 26 czerwca 1929 roku, roku niepodległości Ameryki 153-im.

Herbert Hoover“.

Cafery trupy w namiocie

Straszne odkrycie poczynione przez drwali

Z Pragi donoszą o okropnym odkryciu, poczynionym przez drwali, pracujących w pobliżu Rehbergu w Lesie Czeskim.

Od dłuższego czasu zauważyli już silny odór, wydobywający się z gęstwiny leśnej. Przeszukawszy dokładnie drzewa i krzaki, kora, zwałone burzą, woryły gęstwiny połamanych pni i gałęzi, znaleźli resztki namiotu, oraz trupy czterech ludzi, dwóch mężczyzn i dwóch kobiet.

Wszyscy byli w trykotach kąpielowych, a ciała znajdowały się już w stanie rozkładu.

Była to prawdopodobnie grupa niemieckich turystów, którzy urządzili sobie „camping“ w górach. Gwałtowna burza, która szalała w lipcu, zwała przypuszczalnie na namiot potężny pień drzewa i przyczłotła siedzących w namiocie.

Wyjazd mjr. Kubali do Ameryki

na uroczystości ku czci Kazimierza Pułaskiego

Mjr. Kubala po powrocie z Jugosławii, dokąd udaje się w najbliższych dniach na urlop kuracyjny, ma wyjechać w końcu września do Ameryki, na uroczystości 150-lecia bohaterskiej śmierci Kazimierza Pułaskiego, wyznaczone na dzień 19 października r. b. w Savannah w stanie Georgja.

Nowe eksperymenty „rezew zbożowych“

Rząd ponawia niewłaściwe metody polityki rolniczej

Sfery rolnicze domagają się od rządu nabywania zarówno żyta, jak i pszenicy przez państwowe rezerwy zbożowe. Sprawa ta była przedmiotem długiej dyskusji na ostatnim posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów, jednak decyzji w tej mierze jeszcze nie powzięto. Będzie ona przedmiotem dalszych narad.

Obecne stanowisko sfer rolniczych jest co najmniej dziwne po znanych atakach tych sfer na państwowe rezerwy zbożowe. Natomiast sfery spożywcze

uważają obecny moment dla zakupu zboża za przedwczesny, gdyż organizacje aprowizacyjne spółdzielcze i miejskie posiadają narazie dostateczne zapasy żyta.

Dowiadujemy się o powziętej obecnie decyzji utrzymania normalizacji żyta. Międzynarodowe sfery wychodzą z założenia, że normalizacja przemian żyta nie posiada charakteru, ograniczającego konsumpcję, lecz charakter standaryzacyjny.

Olbrzymie jezioro

utworzyły ulewne deszcze w Indjach

LONDYN, 2,9. Z Indji nadchodzi nadal alarmujące wiadomości o gwałtownych spustoszeniach, poczynionych przez katastrofalną powódź w Kaszmirze.

Wskutek nieustannych ulewnych deszczów utworzyło się olbrzymie jezioro długością około 650 kilometrów. Płg okrętów musiano ewakuować. Ludność schroniła się w góry. Z powodu zerwania mostu na Hohala komunikacja między Kaszmiem a Indjami uległa przerwanu.

Wzburzone fale zniosły zupełnie z powierzchni ziemi miasteczko Bhakkar, liczące 10,000 mieszkańców. Ofiar w ludziach przypusz-

czalnie niema, gdyż władze dość wcześnie zarządziły ewakuację miasta.

Kilka innych miasteczek sto pod wodą.

Istnieje obawa, że woda zniszczy szereg tam i kosztownych urządzeń kanałowych koło Sukkur.

Zwiedzajcie

P. W. K. w Poznaniu

Nadzwyczajne posiedzenie sejmu

pragnie zwołać poselski klub narodowy

Warsz. koresp. „Głosu Poranego“ telefonuje:

Wczoraj od rana zaroiko się w kuluarach sejmowych. Około godziny 10 w lokalach poszczególnych klubów sejmowych zebrały się grupy posłów głównie z przysiężnym stronnictwem na czele.

Klub narodowy odbył oficjalne zebranie o godz. 12. W tym czasie stało się wiadomem już, że wszystkie stronnictwa opozycyjne zdecydowały się wystąpić

do prezydenta Rzpltej z wnioskiem o zwołanie sesji nadzwyczajnej sejmu i senatu w końcu września r. b.

Jak wiadomo, do takiego wystąpienia potrzeba co najmniej jednej trzeciej podpisów posłów, t. j. 148.

Po południu klub narodowy wydał komunikat, w którym zwraca się do innych klubów sejmowych o wspólne wystąpienie do prezydenta o zwołanie nadzwyczajnej sesji sejmu.

Przesunięcie terminu

wcielenia do szeregów poborowych

Warsz. koresp. „Głosu Poranego“ telefonuje:

W terminie od 21 do 23 października nastąpi wcielenie do szeregów poborowych następnymi: artylerji konnej, haonu manewrowego, zdrowia, łączności, marynarki wojennej, samo-

chodów, saperów, aeronautyki, żandarmerji.

Władze wojskowe zdecydowały przesunąć termin wcielenia do szeregów poborowych z plechoty i artylerji ciężkiej. Wcielenie do tych formacji nastąpi ma z wiosną r. b.

125 milj. funtów szterlingów pożyczki

otrzymała rada portu gdańskiego

Warsz. koresp. „Głosu Poranego“ telefonuje:

Rada portu i dróg wodnych w Gdańsku — jak dowiadujemy się — uzyskała w dwóch bankach gdańskich a mianowicie w „Banku Richard Damme“ i w polsko-au-

gelskim banku“ w Gdańsku pożyczkę w wysokości 125 tys. funtów szterlingów, zwrotnych w ciągu 4 lat. Za uzyskaną pożyczkę mają być wybudowane nowe składy, żurawie i nowe nadbrzeża w porcie gdańskim.

Wiadomości bieżące

Osobiste

Powrócili z urlopów wypoczynkowych i z dniem wczorajszym objęli urzędowanie: naczelnik wydziału opieki społecznej magistratu m. Łodzi — Tadeusz Wisławski, oraz kierownik oddziału prasowego magistratu red. Bolesław Dudziński.

* * *

W dniu wczorajszym wrócił z urlopu i objął urzędowanie dyrektor wojewódzkiego urzędu zdrowia dr. Skalski.

Prezes zarządu gminy żydowskiej dr. Minberg wrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Wypadki Heine-Mediny

stwierdzono w naszym mieście

Wobec stwierdzenia na terenie Łodzi kilku wypadków choroby Heine - Mediny, wydział zdrowotności publicznej zwołał na piątek, dnia 6 b. m. konferencję, celem omówienia akcji zwalczania tej choroby.

Brak miesięcznych biletów tramwajowych

Wczoraj zgłosiło się do naszej redakcji kilka osób, które uskarżały się, że nie mogą otrzymać w „Orbisie” ani w dyrekcji tramwajów miejskich biletów miesięcznych na m. września.

Po sprawdzeniu tych wiadomości okazało się, że rzeczywiście wczoraj po południu zabrakło już biletów miesięcznych. Dyrekcja tramwajów wyjaśniła, że brak ten nastąpił wskutek znacznie zwiększonego zapotrzebowania na bilety w obecnym miesiącu, wskutek czego zabrakło odnośnych blankietów.

Blankiety takie zostały już za mówione i dziś popołudniu będzie można otrzymać bilety miesięczne. Powoduje to jednak stratę dla posiadaczy biletów miesięcznych, którzy w ciągu trzech dni będą musieli płacić za przejazd.

Michał Aronson

Lek.-Dentysta

powrócił

Piotrkowska 101, tel. 27-14.

Zuchwała kradzież u przemysłowca w Łodzi

Dzięki natychmiastowemu śledztwu władze bezpieczeństwa wykryły łup i aresztowały sprawców

Przy ul. Hauslera nr. 5 mieści się fabryka pończoch pod firmą „ZEW”, należąca do Hermana Weinryba. Na posesji fabrycznej zamieszkuje we własnym pałacyku p. Weinryb.

W ubiegłą niedzielę p. Weinryb wrócił z letniska do Łodzi i gdy zaledwie zdołał przekroczyć próg mieszkania stwierdził nieład, jakby mieszkanie było plądrowane. Dlatego też przystąpił natychmiast do sprawdzenia swego dobytku i stwierdził brak garderoby, bielizny, futer i pościeli.

O kradzieży p. Weinryb zawiadomił natychmiast I komisariat, który mimo spóźnionej pory około godz. 1 w nocy wszczął natychmiastowe dochodzenie, które zostało uwieńczone pomyślnym skutkiem.

W pierwszym rzędzie przetrząsnięto wszystkie znane policji meliny złodziejskie i mieszkania paserów.

W chwili, gdy policja weszła

do mieszkania niejakiej Osiborskiej, przy ul. Hauslera 31, ta ostatnia zdradzała jakiś niepokój. Na zadawane jej pytania dawała wymijające odpowiedzi. Policjanci podejrzewając Osiborską, że musi ona mieć coś wspólnego z dokonaną kradzieżą, przeprowadzili bardzo ścisłą rewizję w mieszkaniu. Podczas opukiwania ścian i podłogi, w poszukiwaniu skrytek, uwagę ich zwróciło wgłębienie w podłodze pod łóżkiem, przykryte łachmanami. Po zdjęciu pokrywy, policjanci stwierdzili, że jest to piwnica, z której wydobyli różne rzeczy, jak się okazało, pochodzące z kradzieży u p. Weinryba.

Osiborską wraz z łupem doprowadzono do I komisariatu, gdzie śledztwo uzupełniono.

W trakcie dochodzenia Osiborska wyjaśniła, że przybył do niej tejże nocy niejaki 18-letni Wacław Tygielski, zamieszkały przy ul. Konarskiego nr. 5, z tłumokami, prosząc ją o prze-

chowanie przyniesionych rzeczy do dnia następnego.

W wyniku tego zeznania, kierownik komisariatu wydelegował natychmiast pod powyższy adres swych funkcjonariuszy, którzy Tygielskiego zastali już spoczywającego w łóżku i doprowadzili go do komisariatu.

W trakcie dalszego dochodzenia Tygielski przyznał się do inkryminowanego mu czynu i wskazał na współnika Karola Łojka, bez stałego miejsca zamieszkania, mimo to jednak na skutek otrzymanego rysopisu udało się aresztować go już nad ranem na placu Bałuckim. — Przyznał on się również do wzięcia udziału w wyprawie po złote runo do p. Weinryba, lecz dowiedziawszy się, że Tygielski został przed godziną aresztowany, postanowił wyjechać do Zgierza, celem ukrycia się przed sprawiedliwością.

Obydwuch sprawców osadzono w więzieniu do dyspozycji władz sądowych. (p)

Bohaterski czyn oficera 10 p. a. p. Porucznik Kaleciński uratował życie tonącemu kupcowi łódzkiemu

W dniu onegdajszym w godzinach popołudniowych mieszkańcy wsi Kolumna pod Łaskiem

byli świadkami tragicznego wypadku.

Wskutek silnego upału nad brzegiem przepływającej tam rzeki Grabia zebrały się tłumy łódzian, przebywających na wywczasach w Kolumnie. Wśród kąpiących się znajdowało się kilku wojskowych, z obozu koncentracyjnego, a między nimi por. Feliks Kaleciński z 10 p. a. p.

W pewnej chwili jeden z kąpiących się, kupiec łódzki Aleksander Srebrzyński, dostawszy się na głęboką wodę, począł tonąć,

wzywając rozpaczliwym głosem ratunku. Po chwili skrył się w nurtach rzeki.

Por. Kaleciński bez namysłu rzucił się na ratunek tonącemu, lecz ze względu na znajdujący się w tem miejscu t. zw. „koński dół” natrafił na poważne trudności w ratowaniu.

Mimo grożącego niebezpieczeństwa oficer dał nurka

i po chwili wypłynął wraz z topielcem, który kurczowo schwytał się porucznika za szyję.

Porucznikowi groziła niechybna śmierć,

lecz dzięki przytomności umysłu i zimnej krwi obeszło się bez ofiar.

Porucznik Kaleciński polecił pozostałym kąpiącym się wojskowym stworzyć sztuczny łańcuch.

Dwunastu dobrych pływaków natychmiast stanęło jeden obok drugiego i trzymając się za ręce, wydobyli z wody porucznika, który za sobą wyciągnął topielca.

Po zastosowaniu sztucznego oddechania ocalonemu kupcowi A. Srebrzyńskiemu przywrócono przytomność i przeniesiono go do domu.

Bohaterski czyn por. Kalecińskiego wywołał wśród mieszkańców Kolumny oraz świadków wypadku wielkie wrażenie. (w)

Zapisy do szkół miejskich

rozpoczyna magistrat w dniu dzisiejszym

Zapisy do miejskich wieczornych szkół powszechnych oraz na kursy dla dorosłych odbywać się będą w dniach 3, 4, 5, 6, 9, 11 i 12 września w godzinach od 6-ej do 8-ej wieczór w następujących lokalach szkolnych:

Do szkół powszechnych: ulica Piotrkowska 249, ul. Rzgowska 30, ul. Młynarska 2, ul. Zagajnikowa 54, ulica 11 Listopada (Konstantynowska) 72, ulica Sienkiewicza 11, ul. Zgierska 166, ul. Złota 7 i ul. Kilińskiego 135.

Na kursy dla dorosłych: ulica

Żeromskiego 58, ul. Nowo-Senatorska 4, ul. Zgierska 70, ulica Czerwona 8, ul. Teodora 8 (Widzew), ul. Rzgowska 76, ul. Wileńska 33-35 (Karolew), ul. 11 Listopada 192-194 (Konstantynowska — Brus) i ul. Aleksandrowska 121 (Żubardz).

Kto chce się nauczyć czytać i pisać, kto chce uzupełnić swoje wykształcenie, kto chce mieć ukończoną szkołę powszechną — winien zapisać się do jednej z wyżej wymienionych szkół.

Nie należy zaniedbywać sposobności kształcenia się — na naukę nigdy nie jest zapóźno!

Ekspozyty miejskie z P.W.K.

wystawione będą na wystawie w Łodzi

Jak się dowiadujemy, przedyjum magistratu zastanawiało się nad uprzystępnieniem szerokim warstwowi Łodzi obejrzenia ekspozyt, wystawionych przez magistrat na powszechnej wystawie krajowej w Poznaniu.

Przedyjum postanowiło urządzić w Łodzi wystawę tych ekspozyt na jeden miesiąc, na-

tychmiast po zamknięciu wystawy poznańskiej czyli w połowie października.

Niewiadomo narazie, gdzie ekspozyty te zostaną wystawione, gdyż niektóre z nich z powodu swych rozmiarów, nie będą mogły się zmieścić w miejskiej galerii sztuki (b)

KINO TEATR

„PALACE”

Piotrkowska 108.

Uwaga:

Ceny miejsc

znížone!

Muzyka M. Lidauera.

Na pierwszy seans codziennie od g. 4.30 do 6 pp. w soboty i niedziele od 2—3 wszystkie miejsca po 50 groszy i 1 zł.

Dziś wspaniała premiera!

Monumentalny film przewyższający wszystko, co dotychczas ujrzeliśmy na ekranie p. t.

Królowa Niewolników („Księżyc Izraela”)

Epokowe arcydzieło filmowe wg. powieści znakomitego pisarza **Riddera Haggarda**

W rolach głównych:

MARJA CORDA.

Przepych i ogrom budowli..! Ostatni wyraz techniki filmowej..! W niewoli egipskiej..!
Zagłada armji egipskiej..! Niewolnica na stosie..! Plagi egipskie..!

Realny czynsz komorniany

Nie według kalkulacji rynkowo-handlowej, a według gospodarczej nośności konsumenta-lokatora może być ustalone komorne

Gospodarczo i społecznie nieuzasadnione stanowisko M. S. Wewn. w sprawie akcji budowlanej na Polesiu

Zagadnienie realnego czynszu komornianego w nowych domach jest oddawna postulatem, wysuwającym się na czoło żądań zrzeszeń lokatorskich całej Europy powojennej. Zanik zdrowej kalkulacji, spekulacja finansowa, zbyt wysoka reasekuracja na wypadek spadku koniunktury, to wszystko w ostatnim dziesięcioleciu prowadziło do wciąż dalszego podrożenia kapitałów, wysokiej stopy procentowej i nierentowności niektórych dziedzin produkcji. Jedną z nich jest produkcja mieszkaniowa, która jeśli ma się oprzeć na tak zwanej kalkulacji handlowej, t. j. na oprocentowaniu włożonego w produkcję kapitału, w stosunku do najskromniejszej stopy procentowej, notowanej na rynku handlowym, jest zgóry skazana na zagładę, bo niema takiego płatnika wśród ludzi pracy (a o tych mi w tej chwili chodzi), który byłby w stanie tak zwany kalkulowany czynsz komorniany opłacać. Dla przykładu biorę mieszkanie składające się z dwu pokoi i kuchni, nowocześnie, skromnie w masowej produkcji wybudowane, musi kosztować 15.000 zł., gdybym przyjął stopę bankową (prywatną) 15 proc. pro anno, musiałbym skostatować, że same procenty w komornem rocznie wyniosą zł. 2.250 plus świadczenia, wyniosłoby miesięcznie komorne co najmniej zł. 200. Absurd — komorne aczkolwiek „kalkulacyjne”, ale nierealne, nie do przyjęcia. I właśnie tylko przy kapitale niskoprocentującym się możemy nagiąć budownictwo mieszkaniowe do wypełnienia tego zadania, jakie powinno sobie postawić, t. j. dać potrzebującym dach nad głową. Któż więc może się przyczynić do uzyskania kapitałów tańszych? Rozumie się państwo, które musi udzielać pożyczki budowlane, samo przez się rozumie, niżej oprocentowane, niż państwo, przez swe banki płaci za wkłady, z tego wynika, iż muszą istnieć kapitały rezerwowe z podatków lub innych funduszy, z których różnicę państwo pokrywa.

Wskazywaliśmy wielokrotnie, że to zagadnienie może rozwiązać tylko państwowy lub spo-

leczny fundusz budowlany, powstały z podatków i podwyżek komornego (z większych mieszkań), a które obecnie wpływają do kieszeni właścicieli realności, którzy w większości swej są jedynymi obywatelami, dla których wojna była dobrodziejstwem, bo w swych skutkach, poprzez dewaluację i waloryzację długów hipotecznych i t. p. posiadanie majątku nie tylko nie uszczupliło, ale odwrotnie utrzymało na poziomie wyższym ponad wartość w złocie. Komunikat ministerstwa spraw wewnętrznych, w wyniku lustracji komisji ministerjalnej, stwierdza, iż „budowa przez magistrat m. Łodzi domów robotniczych przedsięwzięta została bez uprzedniej kalkulacji czynszu...” i dalej, że „czynsze przewyższają zdolność płatniczą robotników”. Powołując się na wstęp powyższy, pozwalam

sobie z całym naciskiem stwierdzić — a badałem te sprawy w Wiedniu i Pradze, w ostatnim roku — że niema w Europie w ogóle, a w Polsce w szczególności osoby prywatnej, instytucji społecznej lub korporacji miejskiej, które przystępując do budowy domów czynszowych, mogłyby uprzednio ustalić „skalkulowany” czynsz komorniany.

PROFESOR
Stanisław NIRSTEIN
po powrocie
wznowił lekcje gry fortepianowej.
Zapisy od 4—6.
Traugutta 12, front III p.

Na to składa się wiele czynników, a więc: niemożność określenia dokładnego kosztów budowy, które uzależnione są od oprocentowania kapitału budowlanego; zmiana cen materiałów budowlanych (cegła, żelazo, drzewo); zmiana cen robocizny i t. p. Ktokolwiek chciałby zgóry określić czynsz komorniany, nie przystąpiłby do nowej budowy — może to jest jedynym powodem dla czego prywatny kapitał ze swego „kapitału” nie buduje. Prywatnej inicjatywie czynszowe budownictwo mieszkaniowe się nie popłaca, gdyż jakiegokolwiek nie będzie komorne, nie dorówna ono prywatnemu oprocentowaniu w przemyśle, handlu czy bankowości. A ponieważ budownictwo mieszkaniowe jest koniecznością społeczną, musi to zagadnienie w swe ręce ująć inicjatywa społeczna, jak w Ło-

dzi magistrat, który w pełnym poczuciu swego obowiązku społecznego uważał, że dach nad głową jest tak koniecznym dla człowieka zdrowego, jak szpital dla człowieka chorego, a cmentarz... dla zmarłego.

Czem więcej mieszkań, tem mniej gruźlicy, tem mniej zgonów, tem mniejsze wydatki nieprodukcyjne. Nie wolno korporacji miejskiej ustalać czynszów komornianych nieodpowiednich do zarobków ludzi stałej pracy.

Organizacje społeczne na Zachodzie przyjęły, iż czynsz komorniany gospodarczo uzasadniony (nośny) jest ten, który średnio nie przekracza 15 proc. zarobków tak fachowca wykształconego lub niefachowego pracownika. Dla elementu gospodarczo słabszego i dla rodzin, posiadających wiele dzieci — to komorne musi być niższe określone.

Dla osiągnięcia powyższego wskazanego czynszu komornianego niezbędne są poza obniżeniem renty gruntowej i kosztów budowy (cen i t. p.) również dotacje ze środków publicznych w tym stopniu, by pokrywały różnicę handlowo niekalkulującego się komornego tak, aby wszelkie niezbędne koszty utrzymania domów mogły być pokrywane.

W Polsce jest to tem łatwiej do przeprowadzenia, iż samorządy mają kontrolę nad rozładunkiem, same przyznają kredyty budowlane, które na wniosek magistratów przez Bank gospodarstwa krajowego zostają respektowane i same też przy ruchliwości mogą podjąć się masowego budownictwa.

Polesie Konstantynowskie jest widomym znakiem zrozumienia społecznego problemu socjalnego, najbardziej palącego w dobie obecnej — rozwiązała kwestję mieszkaniową.

Każdy cios, wymierzony przeciwko magistratowi, za podjęcie tej gigantycznej akcji budowlanej na Polesiu, zmusza organizacje społeczne, a w pierwszej mierze lokatorstwo polskie, do zareagowania.

Jan Haneman

członek zarządu zjednoczenia zrzeszeń lokatorskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Wielka uczta dla miłośników kina!

Mikołaj Kolin

znany za najpociesniejszego komika Europy w swej najnowszej i najlepszej kreacji — filmie

„KARUZELA GRZECHU”

Niesamowite przygody żywego nieboszczyka w 10 akt.

Pozatem w rolach głównych czarująca BETTY ASTOR, słynna NATALJA LISIENKO, piękna GUSTAW FROELICH oraz „Miss Rosja” WALA OSTERMAN.

Początek o godz. 4.30 pp., w sob., niedz. i święta od 12-ej pp.

Represje wobec kamieniczników

będą stosowane za wypuszczanie nieczystości na skanalizowaną już ul. Piotrkowską

Pod przewodnictwem ławnika wydziału zdrowotności publicznej — d-ra Margolisa, przy udziale ławnika wydziału budownictwa — p. Izdebskiego, dyrektora wojewódzkiego urzędu zdrowia — d-ra Skalskiego, przedstawiciela starostwa grodzkiego — nacz. Denysa oraz przedstawicieli zainteresowanych działów zdrowotności publicznej i budownictwa, odbyła się konferencja w sprawie stanu sanitarnego nieruchomości i jezdni ul. Piotrkowskiej na odcinku, na którym dokonywane są roboty asfaltowe.

Wskutek skasowania rynsztołów, nieczystości płynne odprowadzane przez właścicieli nieruchomości — wbrew obowiązującym przepisom — na ulicę, rozlewają się na jezdni, co powoduje roznoszenie chorób zakaźnych, których zarazki znajdują się w nieczystościach.

W związku z powyższem do-

stanowiono wydać obwieszczenie z przymocowaniem, iż na mocy obowiązującego rozporządzenia nadzwyczajnego komisara do walki z epidemjami, nieczystości płynne winny być w domach nieskanalizowanych odprowadzane zamkniętym zlewem do dołu kloaczego lub gnojowiska.

Odroczenie konkursu na rozplanowanie Łagiewnik

W swoim czasie magistrat ogłosił konkurs na rozplanowanie Łagiewnik i termin zgłaszania prac wyznaczył na dzień 5 b. m.

Obecnie magistrat termin ten przesunął do dnia 25 października, motywując decyzję swą urlopowami i kilku konkursami, które na ten okres przypadały. (b)

Równocześnie przeprowadzona zostanie przez miejskie władze sanitarne kontrola, celem stwierdzenia, czy zarządzenie o odprowadzaniu nieczystości płynnych jest przestrzegane.

W razie stwierdzenia uchybień, spisywane będą protokoły i przesyłane z wnioskiem o ukaranie w drodze administracyjnej do starostwa grodzkiego, które traktować je będzie — zgodnie ze złożonym przez naczelnika Denysa na konferencji oświadczeniem — jako pilne, stosując surowe restrykcje karne, ze względu na niebezpieczeństwo epidemji.

Pozatem stwierdzono, iż w szeregu domów, w których istnieją urządzenia wodociągowe, właściciele nie dostarczają lokatorom wody — co jest niedopuszczalne. W stosunku do tych właścicieli domów zastosowane zostaną analogiczne środki represyjne.

Prenumerata premjowa

Prenumeratory, którzy dziś, we wtorek, dnia 3 b. m.

wpłacą bezpośrednio w administracji „Głosu Porannego” (ul. Piotrkowska 101)

prenumeratę za m. wrzesień
otrzymają dotychczasowym zwyczajem

JAKO BEZPŁATNE PREMJIUM

bilety do pierwszorzędných kin
lub cenne, ciekawe książki!!

Dziś i dni następných!

Dolores del Rio

JAKO

TANCERKA

w jubileuszowym dramacie FOXA ze środowiska carskiej Rosji i życia Mikołaja II.

Reżyser: RAUL WALSH.

Partnerzy: CHARLES FARREL I WAN LINOW.

Znacznie powiększona orkiestra symfoniczna pod bat. Sz. Bajgelmana
Pocz. w dni powszednie o g. 4.30 w soboty, niedz. i święta o 2.30.

Najpopularniejszym sportem świata jest ciągle piłka nożna

Kwestja popularności poszczególnych sportów była już niejedno krotnie omawiana. Rozpatrzę ją powinnimy, biorąc pod uwagę nie tylko ilość zawodników, ale również uwzględnić musimy się przyciągającą danej gałęzi sportu, gdyż liczba publiczności, przybywającej na zawody jest miernikiem popularności. Zdania ludzi fa Chowych o tej sprawie są bardzo rozbieżne. Prawda, iż baseball i rugby mają większe znaczenie w Ameryce niż piłka nożna, ale ta ostatnia ujawniła największą się ekspansywną od czasu wyjścia po za granicę Anglii, która jest kolebką futbolu. Najlepiej zobrazuje tę kwestję retrospektywny przegląd rozwoju piłkarstwa w poszczególnych krajach.

W roku 1899 istniały związki piłkarskie w Anglii, Danji i Holandji, a w pięć lat później przybyły jeszcze następujące państwa: Francja, Niemcy, Belgja, Hiszpanja i Szwajcaria. W dniu dzisiejszym 46 państw jest zrzeszonych w jednej potężnej organizacji zw. Fifa. Nie tylko w Europie piłka nożna cieszy się popularnością, gdyż nawet w dalekich krajach egzotycznych futbol należy do sportów najchętniej uprawianych. Południowa Ameryka zajmuje stanowisko dominujące, co znalazło wyraz w dwukrotnem zdobyciu mistrzostwa świata przez Urugwaj. Ale i w innych krajach jak Palestyna, Marokko, Chiny, Japonja i t. d. uprawiają piłkę nożną.

Szczególnie szybki rozwój piłkarstwa wykazała Polska, która w stosunkowo krótkim czasie poczyniła znaczne postępy, wyprzedzając szereg państw europejskich. W roku 1920 na ziemiach Rzeczypospolitej można było naliczyć 36 klubów z 485 piłkarzami, a w ciągu następnych ośmiu lat — ilość klubów wzrosła do 595, w których zrzeszonych było 27,370 graczy. W innych krajach może rozwój ten nie był tak szybki, to jednak podkreślić należy, piłka nożna znajduje wszędzie coraz nowych zwolenników. Angielska armja aktywnych piłkarzy liczy 800,000 głów. Ilościowo pierwsze miejsce zajmują Niemcy, mając 900,000 członków i 6300 klubów, za nimi kroczy Francja z 5492 klubów. W tym ostatnim kraju ilość graczy nie została obliczona. Danja wykazuje ciekawą statystykę, gdyż potężna ilość 532,000 czł. rekr. się jedyn. z 334 towarzystw. Cyfry te nie obrażają ściśle piłkarstwa duńskiego, gdyż w statystyce brak rozgraniczenia między członkami a graczami, co wskazuje na różnorodność stosunków w poszczególnych państwach. Poniżej zamieszczamy dane statystyczne:

Kraj	Gracze	Kluby	Członkowie
Austrja	—	245	—
Belgja	—	1200	100,000
Boliwja	3,445	130	—
Bułgarja	—	56	—
Czechosłowacja	—	3,265	939
Danja	—	334	532,000
Finlandja	—	61	6,500
Francja	—	5,293	—
Niemcy	—	6,300	900,000
Grecja	—	83	—
Węgry	84,000	—	530
Japonja	—	300	—
Holandja	—	1,030	63,000
Peru	—	142	—
Polska	27,370	—	995
Rumunja	8,282	—	298
Turcja	4,573	—	289
Siam	—	14	—
Urugwaj	—	336	—

Geisler spoliczkował gracza

Beznadziejna sytuacja I. F. C.

Ubiegłej niedzieli na zawodach Legja — IFC. wydarzył się bardzo przykry wypadek, mianowicie znany napastnik drużyny katowickiej Geisler w chwili uniesienia znieważył czynnie jednego z graczy drużyny warszawskiej. Sędzia zareagował na to wykluczeniem Geislera z boiska. Obecnie spodzie-

wać się należy, że Wydz. Gier i Dyscypliny Ligi ukarze Geislera kilkumiesięczną dyskwalifikacją. Będzie to niełada cios dla zagrożonej drużyny katowickiej, gdyż jak wiadomo Geisler jest jednym z najlepszych graczy w drużynie i jedyną wartościową jednostką w napadzie drużyny katowickiej.

Świetnie spisali się łodzianie na kolarskich mistrzostwach szosowych Polski

Jak już donosiliśmy, odbyły się ubiegłej niedzieli na szosie pod Poznaniem szosowe mistrzostwa kolarskie Polski. Dopiero dziś nadchodzą oficjalne szczegóły mistrzostw Polski, które przedstawiają się następująco:
I miejsce i tytuł mistrza Polski zdobył Stefański (A.K.S.) w czasie 5,36.16; drugie Więcek w czasie 5,52.35; trzecie miej-

scę zajął łodzianin Kołodziejczyk (Union), który popisał się również w biegu kolarskim dookoła Polski. Naogół startowało 11 łodzian, którzy zajęli b. zaszczytne miejsca, a więc III Kołodziejczyk, VI — Kłosowicz, VII — Kosiński, XIII — Morga, XVII — Neszper, XX — Maciejewski i t. d. Ogółem na 46 startujących ukończyło bieg 34-ch.

Trasa wyścigu, która wynosić miała początkowo 200 klm., została w ostatniej chwili z powodu zapadającego zmierzchu skrócona do 183 klm. Protest złożony przez niektórych kolarzy w sprawie Stefańskiego, który był prowadzony, został przez komisję po dłuższych naradach odrzucony, jako niemożliwy do sprawdzenia po wyścigu. Zwycięzcy otrzymali cały szereg pięknych nagród z rąk przedstawiciela P. W. K. pułk. Osmólskiego.

Najbliższe mecze ligowe

W nadchodzącą niedzielę o godz. 1.30 gra Ł. K. S. z drużyną Warszawianki na boisku W. K. S. Pierwsze spotkanie ligowe tych drużyn zakończyło się zwycięstwem Warszawianki w stosunku 2:0. Prócz tego spotkania odbędą się w kraju następujące mecze ligowe: Polonia — Legja w Warszawie, Warta — Cracovia w Poznaniu, Czarni — I. F. C. we Lwowie, Ruch — Garbarnia w Królewskiej Hucie i Wisła — Pogoń w Krakowie. Jedynym zespołem który odpoczywa w nadchodzącą niedzielę są Turyści.

Ogólnopolskie zawody sportowe policji państwowej

W nadchodzący czwartek rozpoczynają się w Królewskiej Hucie ogólnopolskie zawody sportowe policji państwowej z udziałem drużyn sportowych wszystkich komend policji. Zawody odbywać się będą w kilku konkurencjach. W ramach tej imprezy odbędą się międzypaństwowy mecz bokserki między policją polską i austriacką. Reprezentacja Polski składać się będzie głównie z bokserów policyjnego klubu sportowego w Katowicach.

Turniej tenisowy w Helenowie wczoraj został oficjalnie zakończony

W dniu wczorajszym zakończony został ostatecznie XIV turniej tenisowy o mistrzostwo m. Łodzi.

Grę podwójną pań i panów wygrała ostatecznie para p. Junżanka — J. Stolarow, bijąc parę p. Searpa — Kinzl w stosunku 7:5,

6:2. Wynik ten spowodowany był wyjątkową niedyspozycją p. Kinzla.

W konkurencji juniorów ostateczne zwycięstwo odniósł młody utalentowany tenisista p. Altschüller, bijąc w finale Ferstera

6:0, 6:3.

Konkurencje z wyrównaniem wypadły jak następuje:

Gra pojedyncza panów: pierwsza nagroda p. Poplawski, który pobił w finale p. Lautnera 6:3, 1:6 6:4. W grze pań pierwszą nagrodę zdobyła p. Junżanka, bijąc p. Raiborską 6:4, 6:2. W grze podwójnej pań i panów zwycięstwo przypadło w udziale parze: p. Kühnel — Stadtländer, zwyciężając p. Raiborską — Goldstein 6:4, 6:2. Wreszcie w grze podwójnej panów zwyciężyli pp. Poplawski — Wiełowiejski, bijąc brać M. i J. Stolarow w stosunku 6:4, 0:6, 7:5. Wynik ten nie jest miernikiem siły, gdyż set ostatni był przy zupełnym mroku rozegrany, tak że piłek nie było widać.

Turniej tegoroczny uważać należy za udany, żałować jedynie trzeba baby, że stosunkowo nie wiele wybitnych rakiet polskich przybyło na zawody, co spowodowane zostało, jak już zaznaczyliśmy, zbyt krótką przerwą czasu pomiędzy turniejem o mistrzostwo Polski, a turniejem łódzkim. Mamy nadzieję że łódzki klub tenisowy postara się na rok przyszy o bardziej wygodny termin.

Organizacja zawodów, jak zwykle w Łodzi, była bez zarzutu, co należy zawdzięczać doświadczoneму i sumiennemu kierownictwu.

Większość tenisistów i tenisistek wyjeżdża w dniu jutrzejszym do Warszawy, na rozpoczynający się tam turniej tenisowy na kortach Legji.

ek.

Szampańskie przygody dwóch starych lowelasów

p. p. COHN i KELLY
— wśród midinetek paryskich —

Nasi Zagranicą...

W rolach głównych niezrównani komicy świata!

George Sidney i Farrel Mc. Donald

Od jutra w kinie „CZARY“

JANNINGS

zapowiada

przyjazd do Łodzi.

Bieg kolarski o nagrodę magistratu m. Łodzi

Jak się dowiadujemy, odbędzie się w nadchodzącą niedzielę na szosie pod Krzywiem tradycyjny bieg kolarski o nagrodę magistratu m. Łodzi, organizowany przez T. Z. S. Dotychczasowym zwycięzcą tego biegu jest Kłosowicz.

Zapisujcie się na członków L. O. P.

Wspaniały sukces Turystów w Inowrocławiu

Ligowa drużyna Turystów, zasilona kilkoma graczami rezerwowego zespołu, bawiła ubiegłej niedzieli w Inowrocławiu na jubileuszu tamtejszego najstarszego kl. sp. K. S. Goplanja. Turyści odnieśli wspaniały sukces, bijąc gospodarzy w stosunku 7:0. Bramki dla łodzian zdobyli: Kubik Al. — 3,

Hermans — 2, Michalski i Chojnacki po jednej. Łodzianie, którzy wystąpili w składzie: Michalski, Kowalski, Karasiak, Bałczewski, Szule, Hinc, Stolarowski, Hermans, Kubik Al., Chojnacki, Michalski II, zademonstrowali piękną grę i byli żywo oklaskiwani przez tamtejszą publiczność.

Hannibal ante portas

Niewłaściwa polityka kartelizacyjna przemysłu łódzkiego doprowadziła do zaostrzenia sytuacji na rynku włókienniczym

Od jednego z naszych czytelników otrzymaliśmy poniższy obszerny artykuł, charakteryzujący obecną sytuację w przemyśle i handlu.

Artykuł zamieszczamy zaznaczając, że zawarte w nim poglądy nie pokrywają się ze stanowiskiem redakcji w poruszonych sprawach.

Pod tem hasłem rozpoczął się sezon w przemyśle i zdaniem bardzo wielu pod tym znakiem sezon zostanie zakończony.

Widoków na poprawę jest b. niewiele, ze względu na stan całokształtu naszej konstrukcji gospodarczej.

Wysunięty swego czasu projekt sanacji, lub choćby tylko świadomego dążenia do naprawy istniejących stosunków, poszedł na marne.

Jest zupełnie zrozumiałe, że dziś nie czas mówić o jakiegokolwiek organizacji, mającej za cel zaradzenie złu, bowiem z nią związana byłaby kontrola i patronat nad tymi, którzyby sobie za żadną cenę na dziś przynajmniej tego nie życzyli. W chwili ogólnego zmagania się i pauperyzacji, zarówno przemysłu jak i handlu, w chwili „dofutrkowego” systemu prowadzenia przedsiębiorstwa, gdy każdej jednostce, z konieczności rzeczy, pozostawia się wolną rękę dla ratowania nie tylko własnego dobrego imienia, ale i egzystencji, nie czas na żadne zrzeszenia.

Normalnie, gdy można kontentować się jedynie poprawą lub utrzymaniem takich lub innych stosunków, mających wpływ na daną gałąź, łatwiej jest o porozumienie, płynące ze zdrowo zrozumianej konieczności usunięcia zła i sanacji. Łatwiej wtedy o wspólne poczynania, ponieważ nic nie stoi na przeszkodzie szczerości, bez której wszelkie kolektywne za mierzenia nie dają się pomyśleć.

Łatanie więc dziur w zależno

ści od niedoborów prowadzone jest tak wieloraką mnogością systemów, że w tych warunkach o wspólnej ofensywie mówić nie można. Trzeba pamiętać, że dwie istnieją możliwości kartelizowania, wzgl. wogóle zrzeszania się: albo świetny stan przedsiębiorstw danej gałęzi, kartelizującej się w celu wspólnego lepszego wyzyskania koniunktur, albo gdy taki lub inny układ natury gospodarczej zmusza te przedsiębiorstwa do zajęcia wspólnego frontu do zajęcia wspólnego frontu do celu, nie zaradzenia już wyrządzonemu złu, lecz celem zapobiegnięcia temu złu w sensie uzyskania silniejszej pozycji rynkowej. Z tych to głównie przyczyn nie doszło swego czasu do planowego w kwietniu, a w części nawet realizowanego tytułem próby kartelu przedalników; poszczególne konwencje robią wszystko, by utrzymać gwałtem choćby namiastkę organizacji, przymykając niemal oficjalnie oczy na uchylanie się poszczególnych zrzeszonych z pod wspólnej umowy, w nadziei, że czas przyzwyczaj tych ludzi do organizacji; dziś organizacje te nie dają o sobie znaku życia. Tak zasnął kartel wytwórców tkanin damskich, kartele przedalnicze i cały szereg innych, szlachetnych i rozumnych, lecz niestety słabych, przechodząc w stan zwykłego zapomnienia rzeczy przywołanych do życia nie przez życie samo, lecz przez ludzi, nie zaradziwszy złu.

Próżne tu będzie oskarżanie czynników oficjalnych o brak ustawodawstwa w odniesieniu do karteli i konwencji. Poszczególne organizacje radzą sobie swym wpływem, względnie biorąc w depo podpisane weksle od zrzeszonych, co jest wyraźnie przez prawo zabronione — w ten sposób wiążą swych zrzeszonych. W przejawach ekonomicznych prawo odgrywa jedynie rolę akompanjamentu, którego brak daje się dopiero odczuć należycie w chwili właści-

wej potrzeby dla podkreślenia słowa.

Lawina protestów, jaka zasyłała Łódź w kwietniu i maju, spowodowała duże obostrzenie kredytu. T. zw. miastowi dykonteryzy chwilowo wstrzymywali się od dyskutowania, gromadząc w międzyczasie większe sumy. W konsekwencji po często szukać pierwszorzędno portfeli, oferując 1,75%, 1,5%, a nawet niższy za papiery pierwszorzędne. Brak materiału spowodował wyraźne odchylenie na rzecz słabszego portfeli, niemniej jednak daje się w dalszym ciągu odczuć brak większej ilości papierów, dających dobrą gwarancję. Stosunkowo konsekwentnie trzymają się banki prywatne, pobudzone działalnością Banku Polskiego w sensie obostrzenia warunków pokupu, dyskонтując średnio - dobry portfel pod zastaw 25-procentowego depozytu. Tego rodzaju praca oczywi-

ście dodatnio odbija się na bilansach poszczególnych banków, utrudnia jednak bardzo kredyt poszczególnym firmom, którym i tak przychodzi z trudnością wobec wyczerpanych rezerw w przedsezonie, gromadzenie 3 wzgl. 4-miesięcznego portfeli.

W konsekwencji obostrzenia kredytu dyskонтowego poczęto wstrzymywać się od transakcji wekslow., sprzedając towar głównie za gotówkę, przy 20, 25, a nawet (Zgierz) przy 32 proc. skoncie. Próba ściągnięcia terminów z 9 na 6 miesięcy o tyle zawiodła, że kupcy na miesiące te mieli już zobowiązania i żaden z solidnych kupców nie chciał brać na ten okres nowych zobowiązań. Proponowano tedy 3-miesięczne przy skoncie 10 proc., co się po części udawało i dziś jest w dalszym ciągu praktykowane. Gotówkę w ten sposób otrzymywaną obracano głównie na wykup protestów, które w najlepszym razie były przez pierwszorzędną nawet klientelę, kryte innymi weksłami oraz czekami. Przy okazji należy podkreślić znamienne rolę, jaką w tym półrocznym okresie odegrały u nas bodaj po raz pierwszy czeki antydatowane na 4, 5 i 6 tygodni. Starano się na wstrzymanie zawsze prawie w naszych stosunkach nieproporcjonalnego koła obrotów do zasobów swego przedsiębiorstwa, pomyślniejszą sobie wróżąc przyszłość, przyrzekając (w duży) bezwzględna sanację i

zmianę dotychczasowego systemu liberalnego udzielania kredytów. Rozmach jednak danego przedsiębiorstwa nie daje się w jednym momencie zatrzymać bez oczywistej szkody dla tego przedsiębiorstwa i dlatego wątpić należy, czy jakiegokolwiek radykalne przedsięwzięcia czynione będą, zwłaszcza przed ultimo roku, okresem największych płatności w przemyśle i handlu. Ruch na wszystkich przemysłowych placówkach w związku z obecnym sezonem wskazuje na tylekroć już ponoszoną żywotność Łodzi. Mają tu oczywiście do powiedzenia bardzo dużo nieświetne interesy zagranicy, która w dalszym ciągu dostarcza surowca, już nie tyle z uwagi na swe 40 proc. zysku kalkulację i na konieczność zrobienia odpowiedniego obrotu, koniecznego dla podłożenia zobowiązaniom ultimorocznym.

Obecnie, kiedy stoimy wobec sezonu zimowego, który ma do minujące znaczenie, jesteśmy znów przed nierozwiązanym problemem, jak przed pół rokiem, przed rozpoczęciem sezonu letniego.

Istnieje tu tylko pocieszająca okoliczność, że przejście z sezonu letniego na zimowy jest zawsze bardziej trudne, a jednak przetrwano.

No i to zawsze nasze polskie, niemal z klimatem zdaje się związane — jakoś to będzie

A Hannibal ante portas!
Aleksander Mortraub.

KINO
CZARY
Dziś po raz ostatni!
Sala Zimowa
po gruntownym remoncie i prze-róbce na wzór nowoczesnych teatrów.
W programie:
Najgenialniejsza artystka świata, czarująca

Dolores del Rio
W potężnym dramacie napięć erotycznych p. t.
„Igrzysko namiętności”
rozgłośno arcydzieło filmowe będące ewenementem w dziedzinie kinematografii.
UWAGA:
Ostatnie 2 seanse **Kino w ogrodzie**

Rynek pieniężny

Cedula giełdy pieniężnej w arszawskiej
Warszawa, 2-go września
DEWIZY

Belgia 123,96	7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 83,25
Kopenhaga 237,35	7 proc. oblig. Banku G. K. 83,25
Londyn 43,23	8 proc. L. Z. Banku Rolnego 94,00
Nowy Jork 8,90	7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83,25
Paryż 34,87	4 i pół proc. L. Z. ziemskie 49,00
Praga 26,39 i jedna czwarta	8 proc. L. Z. Warszawy 67,00
Szwajcaria 171,63, 171,60	67,75, 67,50
Sztokholm 237,85	8 proc. L. Z. m. Łodzi 59,00
Włochy 46,65	AKCJE
Wiedeń 125,55	Bank Polski 166,25
Ogólne obroty dewizami większe. Tendencja dla walut europejskich przeważnie słabsza z wyjątkiem Londynu. Dolar gotówkowy w obrotach pozagiełdowych 8,881. Rubel złoty 4,63. W obrotach przy watnych rubel srebrny 2,68, 100 kopiejek bilonu srebrnego 1,25. Gram czystego złota 5,9244; w obrotach międzybankowych: Berlin 212,17 i pół, Gdańsk 172,85, Nowy Jork 891,19 (100 dol. kabeł).	Bank Zw. Sp. Zar. 78,50

PAPIERY PROCENTOWE

7 proc. poz. stabilizacyjna 91,50	Warsz Tow. fabr. cukru 83,00, 34,00
4 proc. poz. inwestycyjna 118,00 117,25	Firlej 51,00 51,50
5 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 57,25	Węgiel 65,00, 65,50
5 proc. konwersyjna 48,75 49,00	Norblin 142,50 144,00
6 proc. poz. dolarowa 83,00	Ostrowieckie 83,25
10 proc. poz. kolejowa 102,50	Rudzki 32,50
8 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 94,00	Starachowice 27,75 27,25
8 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 94,00	Z pożyczek państwowych mocniejsza 5 proc. konwersyjna, słabsze obie premjowe, a zwłaszcza dolarówka po ciągnięciu.

Z listów zastawnych mocniejsze 8 proc. Tow. kred. m. Warszawy. Obligacje m. stoł. Warszawy bez ruchu. Dla akcji tendencja przeważnie mocniejsza.

Słabe obroty i nieliczny udział zagranicy

Tegoroczne międzynarodowe targi lipskie wypadły niepomysłnie (Korespondencja własna „Głosu Porannego“)

Lipsk, 1 września.
Tegoroczne targi lipskie pod względem swej szaty zewnętrznej, liczby wystawców i t. d. przedstawiają się doskonale. Nie można tego natomiast powiedzieć o samym ruchu i transakcjach handlowych, które zwłaszcza w okresie pierwszych dni trwania targów rozwijały się bardzo słabo.

Wrażenie tych niezbyt pomysłnych wyników stara się osłabić zarząd targów lipskich w swych komunikatach, pisząc bardzo oględnie i dobierając ostrożnie określenia o stanie transakcji.

Najsilniejszy ruch stosunkowo panował w dziale wszelkiego rodzaju „nowości”, maszyn dla przemysłu spożywczego, maszyn biurowych i t. d.

W branży włókienniczej zwiadzających było mało, ruch w transakcjach stosunkowo słaby.

Pociągi specjalne, które zazwyczaj przychodziły przepelnione, w tym roku częściowo zostały skasowane.

W niektórych działach włókiennictwa, jak np. w dziale krawatów, transakcje wypadły fatalnie. W dziale kołder zakupy były słabe, to samo powie-

dzieć można o konfekcji damskiej. Konfeksjonerzy wogóle mieli zły okres na targach lipskich w tym roku. Trykotaże i pończochy — ruch niejednolity, przemysł bieliźniarski pozostał bez większych zamówień. Drobne zamówienia uzyskał przemysł dziany.

Liczba wystawców zagranicznych wynosiła ogółem 670. Na pierwszym miejscu znajduje się Czechosłowacja — 270 firm dalej Austria — 220, Francja — 50, Szwajcaria — 30, Holandia — 25, Anglja 15 i t. d.

Zwiedzajcie P. W. K. w Poznaniu

SÓLD DO WIECZORA
CO WIECZOR
MEDIKOR

USKRZYDŁA STOPY
USZCZUPLA NOGI W KOSTCE

Konserwatorium MUZYCZNE HELENY KIJEŃSKIEJ

Przyjmowanie zapisów nowych i dawnych uczniów rozpoczyna się dn. 1 września, egzaminy 7-go, lekcje 10-go.
Podaje się do wiadomości zainteresowanych, że od nowego roku szkolnego otwiera się w lokalu Konserwatorium „kursy muzyczne” w myśl reformy szkolnictwa muzycznego, podjętej przez Ministerstwo W. R. i O. P. Na kursy przyjmowane są osoby bez względu na wiek i przygotowanie muzyczne. Bliższych szczegółów udziela kancelaria Konserwatorium Traugutta 9 od 10-17, prócz niedziel i świąt, tel. 30-86. 997-2

B. RUSSKA
długoletnia nauczycielka
udziela lekcji pisania na maszynach różnych i najnowszych systemów z dokładnym objaśnieniem konstrukcji i hektografii.
Udziela również lekcji buchalterji, arytmetyki handlowej i korespondencji.
Łódź, ul. Kilińskiego (Widzewska) 89, m. 8, (obok poczty).

GERMANISTKA
z pełnymi kwalifikacjami i wieloletnią praktyką obejmie godziny w szkole średniej. Oferty sub. „Germanistka” do administracji „Głosu Porannego”. 100-2

Nauczyciel ŁACINY
z pełnymi kwalifikacjami ma wolne godziny. —
Oferty sub. „Rutynowany” do administracji „Głosu Porannego” 599-2

WYKWALIFIKOWANA STENOTYPISTKA POLSKO-NIEMIECKA
biegła maszynistka, z długoletnią rutyną poszukuje od zaraz posady. Zgłoszenia sub „Pierwszorzędna”. 5107-1

KSIĄŻKI SZKOLNE
nabyć można NAJTANIEJ
W KSIĘGARNI I. FRANCUZA
przy ul. PIOTRKOWSKIEJ 34
Zamieniam i kupuję używane książki szkolne
KSIĄŻKI SZKOLNE

MIESZKANIA
1, 2, 3 i 4-o pokojowe z kuchnią i wygodami (kąpielowni, wygoda, elektryczność, gazowe kucharki) przy ul. Wólczańskiej nr. 97, róg Zamenhofs, naprost Gimnazjum Niemieckiego i Banku Gospodarstwa Krajowego
natychmiast do wynajęcia.

Do akt. Nr. 284 | 1929 r.
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Tomasz Chorzelski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dn. 7 września 1929 r. od godz. 10 rano we wsi Ignaciewicz, gm. Babice odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Feliksa Steigerta i składających się z krowy, oszacowanej na sumę Zł. 650.—
Łódź, dn. 26.8.29
Komornik T. Chorzelski

Do akt. Nr. 1094-1929 r.
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Tomasz Chorzelski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dn. 7 września 1929 r. od g. 10 r. we wsi Nowe Złotno, gm. Brus, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Juliana Rakowskiego i składających się z 3-ch krow, oszacowanych na sumę zł. 850.—
Łódź, d. 3.8.29 r.
Komornik T. Chorzelski.

Do akt. Nr. 1551 | 29 r.
Obwieszczenie.
Komornik Sądu Grodzkiego XIV rewiru w Łodzi Józef Tomaszewski, zam. w Łodzi przy ul. Zachodniej 36, obwieszcza, że w dniu 13 września 1929 r. od godz. 10-iej z rana w Łodzi, przy ul. Anny pod Nr. 17 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości składających się z maszyny do pisania należącej do F. „R. Scholtz i Syn” oszacowanej na zł. 550.—
Łódź, 26.VIII.29 r.
Komornik J. Tomaszewski

Do akt. Nr. 2066 | 1929 r.
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego VII rewiru w Łodzi, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 9, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 10 września 1929 roku od godziny 10-iej rano w Łodzi, przy ul. Pomorskiej 37 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Fryderyka Starka składających się z mebli i maszyny do pisania oszacowanych na sumę Zł. 520.—
Łódź, 20.8.1929 r.
Komornik St. Górski

Do akt. Nr. 1894-29 r.
Ogłoszenie
Komornik VI rewiru Sądu Grodzkiego w Łodzi Leon Wąsowski zamieszkały w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 10, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 24 września 1929 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 29 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Lewin i Halbert” i składających się z motoru elektrycznego, kotłów i wirówek oszacowanych na sumę Zł. 510.—
Łódź, dn. 2.9.29.

Do akt. Nr. 2323 | 1929 r.
Ogłoszenie.
Komornik VI rewiru Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leon Wąsowski, zam. w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 10, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 19 września 1929 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Narutowicza 24 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „J. Erlichster” i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 1000.—
Łódź, d. 2.9.29 r.
Komornik L. Wąsowski.

Do akt. Nr. 1506 | 29 r.
Obwieszczenie.
Komornik Sądu Grodzkiego XIV rewiru w Łodzi Józef Tomaszewski, zam. w Łodzi przy ul. Zachodniej 36, obwieszcza, że w dniu 13 września 1929 r. od godz. 10-iej z rana w Łodzi, przy ul. Gdańskiej pod Nr. 126 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości składających się z maszyny do pisania należącej do Firmy „Alfred Sommer” oszacowanej na zł. 600.—
Łódź, 26.VIII.29 r.
Komornik J. Tomaszewski

Do akt. Nr. 1930 | 29 r.
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego VII rewiru w Łodzi, Stefan Górski, zam. w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 9, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 10 września 1929 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Plac Wolności 11 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Szymona Hoffmana i składających się z mebli ocenionych na sumę Zł. 510.—
Łódź, 24.8.1929 r.
Komornik St. Górski

Do akt. Nr. 2244-29 r.
Ogłoszenie.
Komornik VI rewiru Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leon Wąsowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej 10, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 12 września 1929 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Cegielnianej 39 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Sławy Mordki Kronmana i składających się z jedwabiu oszacowanych na sumę Zł. 600.—
Łódź, dn. 2.9.29
Komornik L. Wąsowski

Do akt. Nr. 1695-1929 r.
Ogłoszenie.
Komornik VI rewiru Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leon Wąsowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej 10, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 24 września 1929 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Cegielnianej 54 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Wolfa Lejzera Fingerhutta i składających się z mebli oszacowanych na sumę Zł. 510.—
Łódź, dn. 2.9.29
Komornik L. Wąsowski

Do akt. Nr. 1506 | 29 r.
Obwieszczenie.
Komornik Sądu Grodzkiego XIV rewiru w Łodzi Józef Tomaszewski, zam. w Łodzi przy ul. Zachodniej 36, obwieszcza, że w dniu 13 września 1929 r. od godz. 10-iej z rana w Łodzi, przy ul. Gdańskiej pod Nr. 126 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości składających się z maszyny do pisania należącej do Firmy „Alfred Sommer” oszacowanej na zł. 600.—
Łódź, 26.VIII.29 r.
Komornik J. Tomaszewski

Do akt. Nr. 2066 | 1929 r.
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego VII rewiru w Łodzi, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 9, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 10 września 1929 roku od godziny 10-iej rano w Łodzi, przy ul. Pomorskiej 37 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Fryderyka Starka składających się z mebli i maszyny do pisania oszacowanych na sumę Zł. 520.—
Łódź, 20.8.1929 r.
Komornik St. Górski

Lód Lodownia Centralna Piotrkowska 116
naturalny
dostarcza każdą ilość lodu dla mieszkań prywatnych oraz restauracji i t. p.
Szybka dostawa
Ceny niskie.
Sprzedaż również od najmniejszej ilości na miejscu.
Przy abonamencie miesięcznym rabat.
Piotrkowska 116.

CIASTKA
po 20 gr.
WYBOROWE, SMACZNE HYGIENICZNEGO WYPIEKU
POLECA CUKIERNIA
Z. GOMOLIŃSKIEGO
PRZEJAZD 1. :: TEL. 9-87.

Gabinet Kosmetyki Lekarskiej
D-r. MARIJ LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, front i p., telefon 43-63.

Dr. med. **HELLER**
Choroby skórne i weneryczne
UL. NAWROT 2
TELEFON 79-89
powrócił.
Przyjmuje do 10 r. i od 4-8 wiecz w niedziele od 11-2 po południu
Dla pań spec. od godz. 4-5 po poł. dla niesamozdnych
CENY LECZNIC.

Dr. Med. **S. NEUMARK**
Chor. skórne i weneryczne
Leczenie lampą kwarcową
Moniuszki 5. Tel. 70-50
Przyjmuje od 11-1 i od 5-8.
Panie od 5-6.

Doktor **WOŁKOWYSKI**
CEGIELNIANA 25, TEL. 26-87
powrócił.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
LECZENIE ŚWIATŁEM (lampą kwarcową)
Badanie krwi i wydzielin.
Przyjmuje od 8-2 i od 5-9. w niedziele i święta od 9-1.
Dla pań od 5 do 6 po poł. oddzielna poczekalnia.

Dr. med. **H. LUBICZ**
Cegielniana 43. Tel. 41-32
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Leczenie lampą kwarcową (wypadanie włosów)
powrócił.
Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5-8 wiecz.
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Gabinet GIMNASTYKI LECZNICZEJ i fizykalnej terapii
Dr. med. **Cecylii Foksańskiej**
Gimnastyka lecznicza, oddechowa, lampa kwarcowa, diathermia, kąpiele świetlne.
101 PIOTRKOWSKA 101
TEL. 30-76. Autom. 210-76.

ROWERY
Zawadzkiego, Kamińskiego i innych oraz różnych marek zagranicznych nabyć można najtaniej i najdogodniej w fabrycznym składzie
„DOBROPOL”
Łódź,
Piotrkowska 73
w podwórzu
tel. 58-61.

DR. MED. **RAPEPORT**
UROLOG.
Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych.
Pr. Narutowicza 25 (Dzielnia)
telefon 44-10.
Przyjmuje od 1-2 i 4-8 w

Dr. med. **J. Sadokierski**
STOMATOLOG
chirurgja szczęk, jamy ustnej i plastyka,
REGULACJA ZĘBÓW
RENTGENODIAGNOSTYKA.
Ordynuje 3-7
ul. Piotrkowska 164. — Tel. 27-23.

DR. **Henryk Garewicz**
powrócił
Doktor
W. Łagunowski
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
PRZEPROWADZIŁ
się na ul. Piotrkowską 70 (róg Traugutta).
Tel. 81-83.
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano od 1-iej do 2.30 pp. od 6 do 8.30 wiecz w niedziele i święta od 10 do 1-iej

W „Poddebiu”
Żądacie
„Głosu Porannego”
w bucie z wodą sodową tu przy przystanku tramwajowym

Baczność Letnicy z Wiśniowej Góry
Na Wiśniowej Górze można dostać codziennie o godz. 8-iej „GŁOS PORANNY” w Willi Bendytowicza obok felczera Janickiego.
U gazielarza Jamnika.

Stare gazety
i biały papier sprzedam w większej i mniejszej ilości.
M. Trombkowski, Składowa 23

Dr. B. Robinson
Piotrkowska 10. Telefon 31-86.
POWRÓCIŁ.

